

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru completarea Legii
nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea
transparenței în exercitarea demnităților publice, a
funcțiilor publice și în mediul de afaceri,
prevenirea și sancționarea corupției**

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B 717 din 14.12.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare completarea cadrului legal privitor la asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, prin introducerea unor noi incompatibilități ce privesc exercitarea unor funcții în cadrul instituțiilor și organismelor Uniunii Europene.

Prin conținutul său, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, împrumutând caracterul legii asupra căreia intervine.

În aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. **Din punct de vedere al dreptului comunitar**, propunerea legislativă cade sub incidența normelor statuate la nivelul Uniunii

Europene subsumate reglementărilor europene referitoare la **organizarea și funcționarea instituțiilor Uniunii Europene.**

La nivelul **dreptului comunitar original**, elementele de ordin instituțional și funcțional, proprii și specifice organismelor Uniunii Europene se găsesc reglementate în cadrul **Tratatului Comunității Europene (TCE)**, cu modificările și completările ulterioare aduse de **Tratatul asupra Uniunii Europene (1992)** de la Maastricht, de **Tratatul de la Amsterdam (1995)**, respectiv de **Tratatul de la Nisa (2000)**. În contextul TCE, în forma sa consolidată, fiecărei **instituții** fundamentale a Uniunii Europene - *Parlamentul European, Consiliul, Comisia, Curtea de Justiție și Curtea de Conturi* - după cum și fiecărui **organism reprezentativ** al Uniunii - *Comitetul Economic și Social, Comitetul Regiunilor, Banca Europeană de Investiții*, îi sunt stabilite **dispoziții proprii** ce reglementează *modul de formare, componența, modalitatea de funcționare*, precum și o **serie de exigențe** ce privesc calitatea persoanelor ce exercită asemenea **funcții europene**, dintre care se desprinde cu prioritate, cu excepția membrilor Consiliului UE, necesitatea exercitării mandatului european încredințat în **condiții de libertate și independență, în interesul Comunității.**

Cu alte cuvinte, prin prevederile corespunzătoare din TCE, în forma sa consolidată - **art. 189-193** (*Parlamentul European*), **art.195-196** (*Mediatorul European*), **art.211-219** (*Comisia Europeană*), **art.220 -245** (*Curtea de Justiție*), **art.246-248** (*Curtea de Conturi*), **art.257-262** (*Comitetul Economic și Social*) ș.a.m.d., sunt statuate, dincolo de aspectele de *ordin organizatoric și funcțional*, specifice fiecărei instituții europene, **cerințe imperative** menite a asigura că persoanele ce îndeplinesc astfel de funcțiuni europene, independent de cetățenia ce o dețin, **își desfășoară activitatea exclusiv în slujba intereselor Comunității, garantându-le exercitarea liberă a mandatului încredințat, departe de orice amestec sau injoncțiune a vreunui guvern al unui stat membru sau a unui alt organism.**

Mai mult decât atât, prin normele **dreptului comunitar derivat**, ce dezvoltă prevederile din TCE, de regulă, edictate sub forma unor statute speciale (ex: **Decizia Parlamentului European nr.2005/684 referitoare la adoptarea statutului deputaților din Parlamentul European**) sau a unor regulamente interne de organizare și funcționare, sunt reiterate și întărite asemenea exigențe menite a releva că persoanele ce îndeplinesc astfel de funcții europene își desfășoară activitatea în **deplină independență, în interesul general al Comunității, nefiind legate de nici un mandat imperativ.**

Rezultă așadar, o incompatibilitate generală a funcțiilor specifice instituțiilor europene (exceptând membrii Consiliului UE - *care reprezintă interesele statelor membre*) cu orice altă funcție de demnitate publică sau funcție publică de la nivelul statelor membre ale UE.

Prin prisma acestor considerente, se desprinde concluzia potrivit căreia, în respectul prevederilor dreptului comunitar, îndeosebi a dispozițiilor din Tratatul Uniunii Europene, **opozabile și obligatorii** tuturor statelor membre ale Uniunii, exigențele presupuse de **exercitarea unor funcții europene, specifice instituțiilor europene, țin de competența exclusivă de reglementare a organismelor europene, abilitate expres în acest sens de prevederile dreptului comunitar originar și nu de competența autorităților naționale ale statelor membre.**

Deci, *instituirea unor incompatibilități ale funcțiilor europene cu unele funcții de demnitate publică sau funcții publice, proprii organizării statului român*, printr-un act de voință al autorității legislative naționale **încalcă competențele exclusive ale Uniunii în acest domeniu. Asemenea dispoziții, ce instituie incompatibilitatea generală a funcțiilor europene cu cele naționale sunt direct aplicabile și obligatorii** pentru toate statele membre, nefiind astfel necesară reiterarea lor printr-un act normativ specific ordinii juridice naționale.

Din acest punct de vedere, ar fi fost corectă soluția de stabilire a unor asemenea incompatibilități într-un *sens invers* celui preconizat prin proiect, respectiv **instituirea incompatibilităților funcțiilor de demnitate publică și a funcțiilor publice de la nivel național în raport de funcțiile specifice, proprii instituțiilor europene, și nu invers.**

Totodată, semnalăm că norma din cuprinsul alin.(2), potrivit căreia „persoanele ce ocupă funcții în instituțiile Uniunii Europene ... nu trebuie să facă parte dintr-un partid politic, sub sancțiunea eliberării din funcție” nu ține cont de *cerințele speciale*, proprii fiecărei funcții, conform prevederilor din Tratatul sau normelor statutare ori regulamentare stabilite la nivel european și nu distinge între categoriile de funcții europene, astfel că, inclusiv **parlamentarilor europeni - oameni politici, prin natura misiunii încredințate și rolul concret îndeplinit, ce fac parte din grupurile politice europene** - li se interzice să facă parte din partide politice.

Impunerea unei atari interdicții generale, fără a distinge între categoria funcției îndeplinite, **excede atât cadrului constituțional, cât și normelor dreptului internațional în materia drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.**

3. Menționăm că în concordanță cu prevederile TCE, potrivit *Deciziei Consiliului nr.76/787/CEE*, modificată prin *Decizia nr.2002/772/CE* în ceea ce privește **Actul privind alegerea reprezentanților în Parlamentul European**, invocat de altfel și de către inițiatori în cadrul Expunerii de motive, stabilește următoarele funcții europene, incompatibile cu cele de parlamentar european: ***membru al Comisiei Europene, judecător, avocat general sau greșier al Curții de Justiție sau al Tribunalului de Primă instanță, membru al Consiliului director al Băncii Central Europene, membru al Curții de Conturi, membru al Comitetului Economic și Social, funcția de mediator european, membru al comitetelor și organismelor care, în baza tratatelor, gestionează fonduri comunitare sau îndeplinesc sarcini administrative permanente, membru al consiliului de administrație sau consiliului director al Băncii Europene de Investiții, oficial sau funcționar al instituțiilor Uniunii Europene, al organismelor specializate subsidiare sau al Băncii Centrale Europene.***

4. Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, semnalăm următoarele:

a) **la articolul unic**, partea dispozitivă, textul trebuia să debuteze prin expresia „După articolul 83 din” și să se încheie cu expresia „se introduce un nou articol, art.83¹, cu următorul cuprins:”.

b) **la lit.a)**, expresia „deputat și senator” ar fi trebuit redată sub forma „deputat sau senator”.

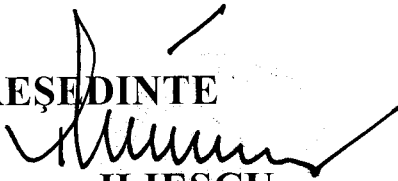
c) **la lit.b)** din considerente gramaticale, textul trebuia să debuteze cu termenul „funcțiile” în loc de „funcția”, cerință valabilă și pentru debutul textelor de la lit.c), d), f), g) și j).

Totodată, în locul expresiei „o altă funcție asimilată acestora”, trebuia folosită expresia „o altă funcție **publică** asimilată acestora”.

d) **la lit.f)**, pentru precizia normei, textul în partea sa finală, ar fi trebuit reformulat, astfel:

„... membru al unei instituții de credit, societăți de asigurare sau financiare ori **al altor** instituții publice”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 46/12.01.2007.